

1. Tramitacions closes amb text aprovat o closes en la formulació

1.10. Acords i resolucions

Resolució 425/XIV del Parlament de Catalunya, per la qual s'acorda de presentar a la Mesa del Congrés dels Diputats la Proposició de llei de garantia del servei de caixer automàtic en els municipis en risc d'exclusió financera i de garantia de l'accés als serveis bancaris

270-00004/13

ADOPCIÓ

Ple del Parlament, sessió 33, 29.06.2022, DSPC-P 68

El Ple del Parlament, en les sessions tingudes els dies 8 i 29 de juny de 2022, ha acordat de tramitar directament i en lectura única la Proposta per a presentar a la Mesa del Congrés dels Diputats la Proposició de llei de garantia del servei de caixer automàtic en els municipis en risc d'exclusió financera i de garantia de l'accés als serveis bancaris.

Finalment, d'acord amb l'article 176.1 i 2 i els concordants del Reglament del Parlament, l'article 87.2 de la Constitució espanyola i l'article 61.b de l'Estatut d'autonomia, ha adoptat la següent

Resolució 425/XIV del Parlament de Catalunya, per la qual s'acorda de presentar a la Mesa del Congrés dels Diputats la Proposició de llei de garantia del servei de caixer automàtic en els municipis en risc d'exclusió financera i de garantia de l'accés als serveis bancaris

Preàmbul

L'exclusió financera d'una part de la ciutadania, derivada del tancament constant i persistent d'oficines bancàries i caixers automàtics en la darrera dècada, s'ha convertit en una realitat indefugible, que afecta especialment col·lectius vulnerables i que ha d'ésser revertida immediatament a favor de la igualtat i la justícia social.

Així, segons les darreres dades publicades pel Banc d'Espanya, es constata que el nombre de caixers automàtics havia disminuït l'any 2017 en un 17,6%: dels 61.714 que hi havia el 2008 s'ha passat als 50.839 de l'any 2017, una tendència fortament territorialitzada i que es manté constant en zones rurals o de poca renda per càpita. En aquest sentit, cal assenyalar que, d'acord amb les dades exposades pel Banc d'Espanya, el 2017 un total de 4.109 municipis espanyols havien perdut l'única oficina bancària de què disposaven, fet que suposava que un 2,7% de la població espanyola no disposava d'aquest servei al seu municipi en aquella data. És cert que s'han intentat determinades actuacions per a pal·liar aquests efectes, les quals, tot i aconseguir-ho, almenys parcialment, no es poden considerar suficients. Entre aquestes actuacions es poden destacar els serveis mòbils de caixer automàtic o els convenis amb agents financers.

D'altra banda, en l'àmbit doctrinal cada vegada és més àmplia la consideració que l'accés als serveis bancaris no és una simple conseqüència d'una activitat mercantil, sinó un veritable dret de la ciutadania, que, si bé no té la consideració de dret fonamental, no per això ha d'ésser obviat pels poders públics i menys en un context financer i tecnològic en què l'accés als serveis bancaris s'està convertint en indispensable i bàsic.

En aquest context, els poders públics han d'articular els instruments legals necessaris per a capgirar la situació i garantir la inclusió financera dels ciutadans.

Així, aquesta llei té per finalitat garantir l'accés als serveis bancaris bàsics per mitjà d'un servei de caixer automàtic de proximitat, amb independència del municipi de residència.

Aquesta llei conté trenta-tres articles, ordenats en quatre títols. La part final conté sis disposicions addicionals i tres disposicions finals.

El títol preliminar, relatiu a les disposicions generals, estableix l'objecte, la finalitat, l'àmbit d'aplicació i les definicions dels conceptes de referència de la llei.

Pel que fa a l'àmbit d'aplicació, la llei s'aplica al servei de caixer automàtic presat per les entitats financeres proveïdores de serveis de pagament i de retirada d'efectiu que siguin titulars de caixers automàtics en territori espanyol, de les enumerades en els punts 1 a 4 de la lletra *a* de l'apartat 1 de la disposició addicional segona del Reial decret llei 19/2018, del 23 de novembre, de serveis de pagament i altres mesures urgents en matèria financera.

Amb relació al concepte de municipi en risc d'exclusió financera, es refereix, als efectes de la llei, als municipis que no disposen de caixer automàtic en el terme municipal, i també als corresponents ens d'àmbit territorial inferiors al municipi.

El títol I, relatiu al dret d'accés a un servei de caixer automàtic de proximitat, proclama el dret d'accés corresponent i les condicions de la prestació del servei de caixer automàtic, que ha d'ésser accessible, ininterromput i amb una operativa bàsica mínima.

El títol II, relatiu a l'establiment del servei de caixer automàtic en els municipis en risc d'exclusió financera, s'estructura en tres capítols, que tenen per objecte regular, respectivament, la relació de municipis en risc d'exclusió financera (capítol I), el règim d'instal·lació voluntària dels caixers automàtics (capítol II) i, finalment, el règim d'instal·lació obligatòria d'aquests caixers (capítol III). Al seu torn, el capítol III, relatiu a la instal·lació obligatòria, s'estructura en dues seccions, que tenen per objecte regular, respectivament, el procés d'instal·lació obligatòria (secció primera) i la creació del fons de garantia del servei de caixer automàtic en els municipis en risc d'exclusió financera (secció segona).

Així mateix, la secció primera esmentada s'estructura en tres subseccions, que tenen per objecte regular, respectivament, la instal·lació obligatòria per mitjà de requeriment previ a les entitats financeres (subsecció primera), la instal·lació obligatòria per mitjà d'execució subsidiària de l'Administració pública (subsecció segona) i la prestació del servei per mitjà de caixers mòbils (subsecció tercera).

Així, el títol II té per objecte regular els procediments per a determinar la relació de municipis en risc d'exclusió financera i establir els règims d'instal·lació corresponents.

En concret, s'estableixen dos règims d'instal·lació per mitjà dels quals es garanteix la prestació del servei de caixer automàtic en tots els municipis en risc d'exclusió financera: el règim d'instal·lació voluntària, amb caràcter preferent, i el règim d'instal·lació obligatòria, amb caràcter subsidiari.

En efecte, el règim preferent és el de la instal·lació voluntària per part de les entitats financeres proveïdores, ja que la llei s'assenta en el principi de voluntarietat, perquè les entitats puguin instal·lar els caixers automàtics en els municipis que més els convingui des d'un punt de vista comercial o empresarial.

Així, només si el règim d'instal·lació voluntària no cobris les necessitats de tots els municipis en risc d'exclusió financera, obraria el règim d'instal·lació obligatòria, que té, per tant, caràcter subsidiari respecte al règim d'instal·lació voluntària.

El règim d'instal·lació obligatòria s'ordena en dues modalitats d'instal·lació, que es tradueixen en dues de les tres subseccions que configuren la secció primera del capítol III: la instal·lació obligatòria mitjançant requeriment previ a les entitats financeres (subsecció primera) i la instal·lació obligatòria mitjançant execució subsidiària per l'Administració pública (subsecció segona). La subsecció tercera estableix que, en determinades condicions i en funció de les característiques dels municipis, es pugui prestar el servei per mitjà de caixers automàtics mòbils.

En el marc de la instal·lació obligatòria, destaca particularment el règim d'instal·lació mitjançant execució subsidiària per l'Administració pública, que es carac-

teritza per la seva subsidiarietat respecte a la instal·lació obligatòria mitjançant requeriment previ i perquè el finançament de les actuacions corresponents per a la instal·lació dels caixers automàtics es finançarà a càrrec d'un fons de nova creació, dotat a partir de les aportacions de les entitats financeres proveïdores en funció de criteris objectius, denominat Fons de Garantia del Servei de Caixer Automàtic en els Municipis en Risc d'Exclusió Financera, i adscrit a l'Administració general de l'Estat.

Pel que fa a les disposicions addicionals, la primera estableix l'exclusió de determinades entitats financeres de l'àmbit d'aplicació de la llei; la segona reitera el règim de retirada d'efectiu en caixers automàtics que estableix la legislació aplicable, a la qual es remet; la tercera habilita l'Estat perquè delegui les seves atribucions i funcions en les comunitats autònomes, ciutats amb estatut d'autonomia i entitats locals; la quarta, relativa al règim dels caixers automàtics preexistents en els ens d'àmbit territorial inferior al municipi, té per objecte garantir l'existència de caixers automàtics en aquests àmbits territorials; la cinquena, relativa als caixers automàtics mòbils i als agents financers, estableix que aquests instruments complementen i reforcen la prestació del servei de caixer automàtic que estableix aquesta llei, i la sisena modifica la Llei 44/2002, del 22 de novembre, de mesures de reforma del sistema financer, per a garantir un servei d'atenció presencial en oficina adequat.

Finalment, pel que fa a les disposicions finals, la primera estableix els títols competencials de referència; la segona habilita per al desenvolupament normatiu de la llei, i la tercera estableix el règim de l'entrada en vigor de la llei, que és l'ordinari.

Títol preliminar. Disposicions generals

Article 1. Objecte

L'objecte d'aquesta llei és l'establiment del règim de garantia de la prestació del servei de caixer automàtic en els municipis en risc d'exclusió financera i la garantia de l'accés als serveis bancaris.

Article 2. Finalitat

La finalitat d'aquesta llei és garantir a totes les persones l'accés als serveis bancaris bàsics per mitjà d'un caixer automàtic de proximitat, amb independència del municipi de residència, i garantir l'accés als altres serveis bancaris.

Article 3. Àmbit d'aplicació

Aquesta llei és aplicable al servei de caixer automàtic prestat per les entitats financeres proveïdores de serveis de pagament i de retirada d'efectiu, autoritzades per captar dipòsits, que siguin titulars de caixers automàtics en territori espanyol, de les enumerades en els punts 1 a 4 de la lletra a de l'apartat 1 de la disposició addicional segona del Reial decret llei 19/2018, del 23 de novembre, de serveis de pagament i altres mesures urgents en matèria financera, sens perjudici del que estableix la disposició addicional primera d'aquesta llei, i a l'àmbit de la garantia de l'accés als serveis bancaris.

Article 4. Definicions

Als efectes del que estableix aquesta llei, s'entén per:

a) *Serveis bancaris bàsics*: les operacions que s'ofereixen als ciutadans en una entitat bancària, com ara comptes bancaris (comptes corrents, comptes d'estalvi, comptes nòmina), targetes de crèdit, xecs bancaris, transferències bancàries, domiciliacions bancàries i pagaments de rebuts i tributs, consultes de moviment i saldos i obtenció d'extractes.

b) *Municipi en risc d'exclusió financera*: el municipi que no disposa de caixer automàtic al terme municipal, i també el corresponent ens d'àmbit territorial inferior al municipi.

c) *Ens d'àmbit territorial inferior al municipi*: la forma d'organització desconcentrada del municipi per a l'administració de nuclis de població separats, en els termes de l'article 24 bis de la Llei 7/1985, del 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local.

d) *Entitat financera proveïdora*: l'entitat financera que ofereix serveis de pagament i de retirada d'efectiu i que és titular de caixers automàtics en territori espanyol, en els termes que estableix l'article 3.

e) *Entitat financera proveïdora referent*: l'entitat financera proveïdora que vetlla pel funcionament, el manteniment i l'operativitat continuada dels caixers automàtics que s'installin obligatòriament d'acord amb el règim establert pel capítol III del títol II.

f) *Servei de caixer automàtic*: el servei prestat per una entitat financera proveïdora que permet que els usuaris disposin d'un caixer automàtic amb l'operativa bàsica.

g) *Operativa bàsica del servei de caixer automàtic*: el conjunt de funcions que ha d'oferir, com a mínim, un servei de caixer automàtic, d'acord amb el que estableix l'article 7.6.

h) *Caixer automàtic*: el dispositiu automàtic allotjat en una instal·lació permanent que permet que els usuaris accedeixin a l'operativa bàsica.

i) *Manteniment del caixer automàtic*: el conjunt de serveis no bancaris i subministraments que permeten el funcionament adequat del caixer automàtic.

j) *Barri en risc d'exclusió bancària*: la subdivisió d'una ciutat, una vila o un poble amb identitat pròpia i amb reconeixement administratiu municipal i un mínim de cinc mil habitants sense serveis bancaris.

Títol I. Dret d'accés als serveis bancaris per mitjà d'un servei de caixer automàtic de proximitat

Article 5. Dret d'accés als serveis bancaris per mitjà d'un servei de caixer automàtic de proximitat

Totes les persones tenen dret a accedir als serveis bancaris per mitjà d'un servei de caixer automàtic de proximitat, en els termes que estableix aquesta llei, amb independència del municipi de residència.

Article 6. Servei de caixer automàtic de proximitat en els municipis en risc d'exclusió financera

1. Els municipis i els barris que es troben en risc d'exclusió financera d'acord amb el que estableix aquesta llei han de disposar, com a mínim, d'un caixer automàtic en el terme municipal, per a garantir el dret d'accés als serveis bancaris per mitjà d'un servei de caixer automàtic de proximitat.

2. En els ens d'àmbit territorial inferior al municipi, el dret d'accés es garanteix per mitjà del caixer automàtic del municipi al qual pertanyen, garantit així mateix d'acord amb l'apartat 1.

Article 7. Servei de caixer automàtic

1. El dret d'accés als serveis bancaris per mitjà d'un servei de caixer automàtic de proximitat s'articula mitjançant els caixers automàtics que s'installin d'acord amb el que estableixen els capítols II i III del títol II.

2. El servei de caixer automàtic s'ha de prestar en condicions d'accessibilitat universal, d'acord amb el que estableix el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2013, del 29 de novembre. A aquests efectes, el caixer ha de complir la normativa aplicable en matèria d'accessibilitat.

3. La instal·lació del caixer automàtic s'ha de dur a terme, en qualsevol cas, d'acord amb les normes tècniques que corresponguin i de conformitat amb la normativa aplicable en matèria de seguretat i edificació.

4. El caixer automàtic ha de donar servei de manera continuada les vint-i-quatre hores del dia, cada dia de l'any, i ha de disposar de les característiques i funcionalitats tècniques pròpies dels caixers automàtics de les xarxes de caixers automàtics de les entitats financeres proveïdores. El servei s'ha de prestar, així mateix, en les llengües cooficials de les comunitats autònomes.

5. Les entitats financeres proveïdores del servei de caixer automàtic han de vetllar pel funcionament, el manteniment i l'operativitat continuada del caixer automàtic.

6. El caixer automàtic ha de prestar, com a mínim, les funcions d'operativa bàsica següents:

- a) Retirada i ingrés de diners en efectiu.
- b) Pagament de rebuts i tributs.
- c) Consultes de moviments i saldos.
- d) Obtenció d'extractes.
- e) Realització de transferències.

Article 8. Prohibició de repercussió en els usuaris de les despeses derivades de l'establiment i el manteniment del servei de caixer automàtic de proximitat

Les despeses que derivin de l'establiment i el manteniment del servei de caixer automàtic de proximitat que estableix aquesta llei no es poden repercutir en els usuaris del servei, sens perjudici de les comissions aplicables amb caràcter general per les entitats financeres proveïdores pels serveis bancaris prestats per mitjà de caixers automàtics.

Títol II. Establiment del servei de caixer automàtic en els municipis en risc d'exclusió financera

Capítol I. Relació de municipis en risc d'exclusió financera

Article 9. Llista preliminar

El Banc d'Espanya, en el termini de tres mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta llei, ha de trametre al ministeri competent en matèria d'economia una llista preliminar amb la relació actualitzada dels municipis que es troben en risc d'exclusió financera d'acord amb els criteris que estableix aquesta llei, agrupats per comunitat autònoma, província i ciutat amb estatut d'autonomia. El Banc d'Espanya, si no disposa de tota la informació necessària, pot obtenir-la de les comunitats autònomes i ciutats amb estatut d'autonomia.

Article 10. Llista provisional

El ministeri competent en matèria d'economia, en el termini de quinze dies a comptar del finiment del termini que estableix l'article 9, ha de publicar en el *Boletín Oficial del Estado* la llista provisional de municipis en risc d'exclusió financera, agrupats per comunitats autònomes, províncies i ciutats amb estatut d'autonomia.

Article 11. Consulta als ajuntaments

Amb la publicació de la llista provisional en el *Boletín Oficial del Estado*, s'obre un tràmit de consulta perquè els ajuntaments, en el termini d'un mes, alleguin davant el ministeri competent en matèria d'economia el que considerin pertinent i trametin, si escau, la documentació a què fa referència l'article 12.

Article 12. Espais per a la instal·lació dels caixers automàtics

1. Els ajuntaments, en el mateix termini i per mitjà del mateix tràmit establerts per l'article 11, i sens perjudici del que estableix l'apartat 2, han de trametre al ministeri competent en matèria d'economia una relació dels espais de titularitat municipal que es proposin per a la instal·lació dels caixers automàtics.

2. Si no es disposa d'un espai de titularitat municipal adequat, en termes d'accessibilitat o seguretat, o si es considera pertinent, els ajuntaments poden proposar, amb l'acord previ de les persones físiques o jurídiques titulars dels immobles, la instal·lació dels caixers automàtics en espais de titularitat privada oberts al públic en què es desenvolupen activitats comercials o mercantils.

3. En la selecció dels espais, els ajuntaments han de vetllar perquè els emplaçaments siguin adequats, amb la finalitat de garantir un servei de caixer automàtic permanent i continuat, d'acord amb el que estableix l'article 7.

4. La llista dels espais ha de contenir la informació i la documentació següents:

a) Adreça.

b) Descripció.

c) Plànols i fotografies.

d) En els supòsits a què fa referència l'apartat 1, s'ha d'indicar el títol que habiliti per a l'ocupació corresponent d'acord amb la normativa aplicable.

e) En els supòsits a què fa referència l'apartat 2, si escau, s'ha d'indicar el títol acordat amb les persones físiques o jurídiques titulars dels immobles que habiliti per a l'ocupació corresponent.

5. Els ajuntaments han de determinar, d'acord amb llurs competències, el títol en virtut del qual es poden ocupar i utilitzar els espais municipals destinats a la instal·lació dels caixers automàtics, i han de tramitar els expedients corresponents, que han d'incloure, si s'escau, l'atorgament de la llicència corresponent.

Article 13. Alegacions de les comunitats autònomes i ciutats amb estatut d'autonomia

Les alegacions que, si s'escau, formulin els ajuntaments en el tràmit de consulta que estableix l'article 11 han d'ésser traslladades, en el termini de deu dies, pel ministeri competent en matèria d'economia a la comunitat autònoma o ciutat amb estatut d'autonomia corresponent, a fi que hi puguin formular alegacions en el termini de vint dies.

Article 14. Llista definitiva

1. El ministeri competent en matèria d'economia, en el termini d'un mes a comptar del finiment del tràmit de consulta, ha d'aprovar, per resolució, la llista definitiva de municipis en risc d'exclusió financera.

2. La llista definitiva de municipis en risc d'exclusió financera ha d'incloure la informació següent:

a) La relació de municipis, agrupats per comunitat autònoma, província i ciutat amb estatut d'autonomia.

b) La relació dels emplaçaments i les adreces dels espais proposats pels ajuntaments.

c) La indicació del títol que habilita per a l'ocupació dels espais.

3. La llista definitiva s'ha de publicar en el *Boletín Oficial del Estado*.

Article 15. Revisió i actualització

La llista definitiva de municipis en risc d'exclusió financera s'ha de revisar i actualitzar cada dos anys, d'acord amb el procediment que estableix aquest capítol, per a garantir el dret d'accés a un servei de caixer automàtic de proximitat.

Capítol II. Instal·lació voluntària

Article 16. Propostes d'instal·lació

1. Les entitats financeres proveïdores, en el termini d'un mes a comptar de la publicació en el *Boletín Oficial del Estado* de la llista definitiva de municipis en risc d'exclusió financera, poden proposar al ministeri competent en matèria d'economia, mitjançant una comunicació electrònica de les previstes en la normativa aplicable,

la instal·lació d'un o diversos caixers automàtics en els municipis en risc d'exclusió financera que considerin pertinents.

2. En el cas que un municipi tingui més d'un espai disponible, les entitats financeres proveïdores, en llur comunicació, poden indicar la preferència per un dels espais, sens perjudici de la instal·lació de dos o més caixers automàtics en un mateix espai, si així ho sol·liciten les entitats financeres proveïdores. Així mateix, les entitats financeres proveïdores poden proposar altres emplaçaments d'instal·lació dins el terme municipal del municipi que sol·licitin.

Article 17. Relació de propostes

El ministeri competent en matèria d'economia, en el termini d'un mes a comptar del finiment del termini que estableix l'article 16, ha de publicar en el *Boletín Oficial del Estado* la relació de propostes, agrupades per comunitat autònoma, província i ciutat amb estatut d'autonomia, amb el contingut següent:

- a) La relació dels municipis seleccionats per les entitats financeres proveïdores.
- b) La relació de les entitats financeres proveïdores proponents.
- c) La relació de l'espai o espais seleccionats per les entitats financeres proveïdores proponents, siguin els de titularitat municipal o els de titularitat privada, d'acord amb l'article 12.1 i 2.
- d) La indicació del títol que habilita per a l'ocupació dels espais seleccionats.
- e) La relació dels municipis no seleccionats per les entitats financeres proveïdores.

Article 18. Concurrencia de propostes

En el cas que dues o més entitats financeres proveïdores proposin la instal·lació d'un caixer automàtic en un mateix municipi, s'entén que totes duren a terme la instal·lació de llur caixer automàtic en els termes que estableix aquesta llei, sens perjudici que les entitats acordin prestar de manera conjunta el servei per mitjà d'un caixer automàtic compartit. La prestació compartida del servei, si s'escau, no pot comportar despeses específiques o comissions addicionals per als usuaris del caixer automàtic, d'acord amb el que estableix l'article 8.

Article 19. Actuacions preparatòries

Els ajuntaments, en el termini d'un mes a comptar de la publicació de la relació de propostes, han de contactar amb les entitats financeres proveïdores per coordinar l'inici de les actuacions d'instal·lació corresponents, sens perjudici que els ajuntaments tramitin els expedients que correspongui, d'acord amb l'article 12.5.

Article 20. Municipis sense propostes d'instal·lació

En el cas que un municipi no rebi cap proposta d'instal·lació de caixer automàtic per part de les entitats financeres proveïdores, s'aplica el règim del capítol III.

Article 21. Instal·lació del caixer automàtic

La instal·lació i la posada en funcionament del caixer automàtic s'ha de fer en el termini d'un mes a comptar de la notificació del darrer acte administratiu exigible per la normativa aplicable per a la instal·lació de caixers automàtics.

Article 22. Despeses derivades de la instal·lació voluntària

1. Les despeses derivades de la instal·lació, el funcionament i el manteniment del caixer automàtic són a càrrec de l'entitat financera proveïdora corresponent.
2. En els tributs exigits per la normativa aplicable per a la instal·lació de caixers automàtics, el subjecte passiu és l'entitat financera proveïdora corresponent.

Capítol III. Instal·lació obligatòria

Secció primera. Implementació

Subsecció primera. Instal·lació obligatòria mitjançant requeriment previ

Article 23. Requeriment previ

1. La instal·lació obligatòria regulada per aquesta subsecció es fonamenta en el principi d'equitat. A aquest efecte, el nombre de caixers automàtics que correspongui d'instal·lar i mantenir operatius per cada entitat financera s'ha de determinar equitativament entre totes les entitats financeres, d'acord amb l'apartat 2.

2. En els municipis en risc d'exclusió financera que no rebin cap proposta d'instal·lació voluntària per part de les entitats financeres proveïdores, la instal·lació del caixer automàtic corresponent s'ha de dur a terme d'acord amb les regles següents:

a) El ministeri competent en matèria d'economia, en el termini d'un mes a comptar de la publicació de la relació de propostes que estableix l'article 17, ha de dictar una resolució per la qual es requerirà a les entitats financeres proveïdores que duguin a terme la instal·lació de caixers automàtics en els municipis en risc d'exclusió financera que no hagin rebut cap proposta d'instal·lació voluntària.

b) El criteri per a determinar les entitats financeres afectades i el nombre de caixers que han d'instal·lar i mantenir operatius és la quota de mercat, calculada en funció de llur implantació provincial computada amb relació al volum de dipòsits i de préstecs i bestretes. A aquests efectes, el Banc d'Espanya ha de trametre al ministeri competent en matèria d'economia la informació necessària per a fixar aquesta quota de mercat.

c) A partir del que hagi informat el Banc d'Espanya, atenent el percentatge de quota de mercat que correspongui a cada entitat financera en l'àmbit provincial, s'ha de fixar el nombre de caixers que aquesta ha d'assumir amb indicació dels municipis corresponents, atenent, com a primer criteri i fins a cobrir l'esmentat percentatge, la proximitat amb altres caixers operats per cada entitat.

d) A partir del que estableix la lletra c, s'ha d'efectuar un requeriment d'instal·lació, que s'ha de publicar en el *Boletín Oficial del Estado*, i concedir a les entitats financeres proveïdores un termini de quinze dies hàbils a comptar de la publicació perquè confirmin al ministeri competent en matèria d'economia, per mitjà d'una comunicació electrònica, els municipis en què duren a terme la instal·lació.

e) No fer la confirmació dins el termini o rebutjar la instal·lació requerida es considera un incompliment als efectes de l'article 26.6.

f) Una vegada confirmada la instal·lació d'acord amb el que estableix la lletra e, les entitats financeres proveïdores han d'iniciar la instal·lació en els termes i dins el termini establerts per l'article 21.

g) Als efectes d'aquest article, s'entén per *instal·lació de caixer automàtic* la prestació del servei de caixer automàtic en els termes establerts per l'article 7.

3. En el cas que la instal·lació no es pugui efectuar en els termes de l'apartat 2, els caixers automàtics s'han d'instal·lar d'acord amb el que estableix la subsecció segona.

Article 24. Despeses derivades de la instal·lació obligatòria mitjançant requeriment previ

1. Les despeses derivades de la instal·lació, el funcionament i el manteniment del caixer automàtic instal·lat d'acord amb el que estableix aquesta subsecció són a càrrec de l'entitat financera proveïdora corresponent.

2. En els tributs exigits per la normativa aplicable per a la instal·lació de caixers automàtics, el subjecte passiu és l'entitat financera proveïdora corresponent.

Subsecció segona. Instal·lació obligatòria mitjançant execució subsidiària

Article 25. Execució subsidiària

1. En el cas que la instal·lació no es pugui efectuar en els termes establerts per la subsecció primera, el procés d'instal·lació del caixer automàtic s'ha de dur a terme per mitjà de l'execució subsidiària, d'acord amb l'article 102 de la Llei 39/2015, de l'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. A aquests efectes, s'han de licitar els contractes del sector públic necessaris per a l'adquisició, la instal·lació, el funcionament i el manteniment continuat del caixer automàtic. Les despeses derivades d'aquests contractes i qualssevol altres derivades de l'execució subsidiària són a càrrec del fons de garantia regulat per la secció segona.

2. Els ajuntaments interessats que ho sol·licitin prèviament poden executar subsidiàriament la instal·lació del caixer automàtic, per delegació del ministeri competent en matèria d'economia, i, en conseqüència, licitar els contractes necessaris per a la instal·lació corresponent, en els termes de l'apartat 1. Així mateix, es pot delegar l'execució subsidiària en les associacions d'entitats locals que ho sol·licitin, sempre que disposin d'una central de contractació, d'acord amb l'apartat 3 de la disposició addicional cinquena de la Llei 7/1985, del 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local.

3. Els departaments competents en matèria d'economia de les comunitats autònomes, amb la sol·licitud prèvia dels ajuntaments, poden executar subsidiàriament, per delegació del ministeri competent en matèria d'economia, la instal·lació dels caixers automàtics dels ajuntaments de llur àmbit territorial que no puguin assumir les funcions i actuacions derivades de l'execució subsidiària corresponent. A aquests efectes, les comunitats autònomes poden licitar globalment, per lots i àmbit provincial, els contractes necessaris per a la instal·lació corresponent, en els termes de l'apartat 1.

4. En el cas que l'execució subsidiària no es pugui efectuar en els termes de l'apartat 3, els ens locals supramunicipals poden executar subsidiàriament, per delegació del ministeri competent en matèria d'economia, la instal·lació dels caixers automàtics dels ajuntaments de llur àmbit territorial.

5. En tots els supòsits de contractació establerts per aquest article, i als efectes de la reserva de crèdit corresponent, l'Administració pública que executi subsidiàriament la instal·lació dels caixers ha de sol·licitar el traspàs dels fons corresponents a l'administració del fons de garantia que estableix la secció segona.

Article 26. Entitats financeres proveïdores referents

1. Cada caixer automàtic instal·lat d'acord amb el règim establert per aquesta subsecció s'ha d'assignar a una entitat financera proveïdora, denominada *referent*, que ha de vetllar pel funcionament, el manteniment i l'operativitat continuada del caixer automàtic, en les condicions establertes per l'article 7.

2. Els departaments competents en matèria d'economia de les comunitats autònomes i ciutats amb estatut d'autonomia han de determinar, per resolució, les entitats financeres proveïdores referents de cada caixer automàtic que s'instal·li d'acord amb el règim establert per aquest capítol.

3. La designació de les entitats financeres proveïdores com a referents s'ha de fer en funció del criteri de proximitat amb relació als caixers de la xarxa pròpia de l'entitat financera proveïdora.

4. Les entitats financeres proveïdores referents, per a garantir el funcionament del caixer automàtic en les condicions establertes per l'article 7, han d'exercir les funcions següents:

a) Supervisar el funcionament dels caixers automàtics assignats, sens perjudici de les obligacions de supervisió i control que corresponguin a l'empresa o les empreses que prestin el servei de manteniment dels caixers automàtics. A aquest efecte,

les entitats financeres proveïdores referents han d'informar puntualment l'empresa o les empreses que prestin el servei de manteniment dels caixers automàtics assignats de les incidències que dificultin o impedeixin el funcionament adequat del caixer automàtic, sens perjudici de les facultats que corresponen en aquest àmbit al responsable del contracte, d'acord amb la legislació en matèria de contractes del sector públic.

b) Subministrar els bitllets dels caixers automàtics assignats.

5. Les despeses derivades de l'exercici de les funcions a què fa referència l'apartat 4 són a càrrec de l'entitat financera proveïdora referent, sens perjudici del que estableix l'article 27.

6. L'incompliment de les funcions que estableix aquest article constitueix una infracció greu als efectes de la Llei 10/2014, del 26 de juny, d'ordenació, supervisió i solvència d'entitats de crèdit. En particular, i amb el requeriment previ a l'entitat financera per part del ministeri competent en matèria d'economia que aquesta ha d'atendre en el termini d'un mes, es consideren infraccions greus les conductes següents:

a) No connectar el caixer amb els serveis corporatius de l'entitat financera que siguin necessaris per a la prestació del servei bancari bàsic.

b) No mantenir el caixer en les condicions necessàries per a la prestació del servei bancari bàsic.

Article 27. Despeses derivades de la instal·lació obligatòria mitjançant execució subsidiària

1. Les despeses derivades de l'adquisició, la instal·lació, el funcionament i el manteniment del caixer automàtic instal·lat en els termes establerts per aquesta subsecció són a càrrec del fons de garantia regulat per la secció segona, sens perjudici de les funcions que exerceixen les entitats financeres proveïdores referents, d'acord amb l'article 26.

2. En els tributs exigits per la normativa aplicable per a la instal·lació de caixers automàtics, el subjecte passiu és, per substitució, el fons de garantia que regula la secció segona, d'acord amb el que estableix l'article 36.3 de la Llei 58/2003, del 17 de desembre, general tributària.

Subsecció tercera. Prestació del servei per mitjà de caixers automàtics mòbils

Article 28. Prestació del servei per mitjà de caixers automàtics mòbils

El ministeri competent en matèria d'economia pot entendre complertes les obligacions exigides per aquesta llei a les entitats financeres mitjançant la prestació del servei per mitjà de caixers automàtics mòbils, sens perjudici del que estableixen les subseccions primera i segona, atenent les característiques relatives a l'emplaçament dels municipis, a les despeses derivades de la instal·lació i el manteniment dels caixers en aquests municipis, i amb la garantia prèvia per part de l'entitat financera de la prestació dels serveis bancaris bàsics previstos en aquesta llei durant un mínim de tres dies setmanals i en l'horari d'obertura al públic aplicat per les entitats financeres a llurs clients.

Secció segona. Fons de Garantia del Servei de Caixer Automàtic en els Municipis en Risc d'Exclusió Financera

Article 29. Creació i configuració

1. Es crea el Fons de Garantia del Servei de Caixer Automàtic en els Municipis en Risc d'Exclusió Financera, adscrit a l'Administració general de l'Estat, en els termes del capítol VIII del títol II de la Llei 40/2015, de l'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

2. El fons de garantia és únic, però territorialitzat en l'àmbit de comunitats autònomes i ciutats amb estatut d'autonomia en funció de les aportacions dutes a terme per les entitats financeres proveïdores en cada àmbit territorial.

Article 30. Objecte

El Fons de Garantia del Servei de Caixer Automàtic en els Municipis en Risc d'Exclusió Financera té per objecte finançar les operacions necessàries per a la instal·lació, el funcionament i el manteniment dels caixers automàtics en els municipis en risc d'exclusió financera que s'instal·lin d'acord amb el règim que estableix la subsecció segona de la secció primera.

Article 31. Dotació

1. La dotació del Fons de Garantia del Servei de Caixer Automàtic en els Municipis en Risc d'Exclusió Financera deriva de les aportacions de les entitats financeres proveïdores, en els termes que estableix l'article 32.

2. La dotació inicial del fons de garantia es calcula segons els criteris següents:

a) El pressupost d'instal·lació i posada en funcionament d'un caixer automàtic.

b) El nombre de caixers automàtics que s'han d'instal·lar d'acord amb els criteris que estableix aquesta llei.

c) El pressupost del servei de manteniment integral anual d'un caixer automàtic, que es quantifiquen en un 10% del producte dels conceptes de les lletres *a* i *b*.

d) Les altres despeses necessàries per al funcionament del caixer, que es quantifica en un 2% del producte dels conceptes de les lletres *a* i *b*.

3. En les dotacions successives, els percentatges establerts per les lletres *c* i *d* de l'apartat 2 s'incrementaran o decreixeran segons el volum real de les despeses de manteniment i funcionament dels caixers automàtics en l'exercici anterior.

4. A partir del segon any de funcionament del fons de garantia, les aportacions de les entitats financeres proveïdores tenen per objecte finançar les despeses de funcionament i manteniment del servei de caixer automàtic, sens perjudici de les noves aportacions que derivin, si s'escau, de la revisió de la llista de municipis en risc d'exclusió financera o de necessitats sobrevingudes.

Article 32. Aportacions

1. Les aportacions de les entitats financeres proveïdores es configuren com a prestacions patrimonials de caràcter públic, en els termes de l'article 31.3 de la Constitució espanyola, i tenen la consideració d'ingressos de dret públic afectats a la garantia del dret d'accés a un servei de caixer automàtic de proximitat.

2. L'aportació de cada entitat financera proveïdora es calcula en funció de la seva implantació provincial, computada amb relació al seu volum de dipòsits.

3. La recaptació de les aportacions s'ha de fer d'acord amb la normativa i les prerrogatives aplicables en l'àmbit de la recaptació dels ingressos de dret públic de l'Estat.

4. El ministeri competent en matèria d'economia, per a recaptar les aportacions, ha de notificar la liquidació corresponent a les entitats financeres proveïdores, i concedir-los un termini voluntari de pagament. L'impagament de les aportacions per part de les entitats financeres proveïdores comporta l'inici del procediment de consensament corresponent.

Títol III. Dret a la garantia de l'accés als serveis bancaris

Article 33. Dret a la garantia de l'accés als serveis bancaris

El dret a la garantia de l'accés als serveis bancaris comporta:

a) El manteniment del funcionament dels caixers externs de les oficines bancàries tancades físicament.

b) L'increment del personal de suport en les oficines bancàries per a ajudar les persones amb menors capacitats digitals a fer les operatives necessàries.

c) La instal·lació de senyals i indicacions de prioritat en l'ús dels caixers automàtics per part de persones vulnerables.

d) La promoció de la reserva de caixers per a l'ús exclusiu de persones vulnerables.

e) La implantació de tecnologies d'accés a la banca que siguin senzilles, comprensibles, inclusives i segures.

f) L'establiment de mecanismes que garanteixin la màxima seguretat per a protegir els usuaris bancaris de robatoris, enganys i estafes en línia.

g) El desenvolupament de les mesures necessàries per a garantir l'atenció presencial de les persones grans i de tots els col·lectius per als quals l'accés als serveis financers per mitjà de les noves tecnologies és un motiu d'exclusió financera.

Disposicions addicionals

Disposició addicional primera. Exclusions

Aquesta llei no és aplicable als bancs d'inversió ni a les entitats financeres la fitxa bancària de les quals no hagi estat atorgada pel Banc d'Espanya.

Disposició addicional segona. Retirada d'efectiu en caixers automàtics

El règim de retirada d'efectiu en caixers automàtics és el que estableix la disposició addicional segona del Reial decret llei 19/2018, del 23 de novembre, de serveis de pagament i altres mesures urgents en matèria financera, sens perjudici del règim de garantia del servei de caixer automàtic que estableix aquesta llei.

Disposició addicional tercera. Delegació d'atribucions i funcions

Les atribucions i funcions de l'Administració general de l'Estat que aquesta llei no delega en les comunitats, ciutats autònomes i entitats locals són delegables en aquestes per conveni.

Disposició addicional quarta. Caixers automàtics preexistents en els ens d'àmbit territorial inferior al municipi

Els caixers automàtics que en la data d'entrada en vigor d'aquesta llei estiguin instal·lats en els ens d'àmbit territorial inferior al municipi s'hauran de mantenir operatius, sens perjudici del que estableix l'article 6.2. A aquests efectes, el manteniment del servei de caixer automàtic s'ha de garantir, si escau, per mitjà dels règims d'instal·lació establerts pels capítols II i III del títol II.

Disposició addicional cinquena. Caixers automàtics mòbils i agents financers

Les entitats financeres proveïdores, sens perjudici del règim de la prestació del servei de caixer automàtic de proximitat que estableix aquesta llei, poden complementar-lo i reforçar-lo voluntàriament mitjançant la utilització de caixers automàtics mòbils i agents financers.

Disposició addicional sisena. Modificació de la Llei 44/2002, de mesures de reforma del sistema financer

S'afegeix una disposició addicional, la vintena, a la Llei 44/2002, del 22 de novembre, de mesures de reforma del sistema financer, amb el text següent:

«Disposició addicional vintena. Garantia del servei d'atenció presencial

»1. Les entitats financeres han de garantir un servei d'atenció presencial adequat, per mitjà d'oficines habilitades a aquest efecte, d'acord amb la distribució territorial mínima que garanteixi un servei universal.

»2. S'ha de determinar per reglament el nombre mínim d'oficines d'atenció presencial, d'acord amb la distribució territorial i poblacional de l'Estat.

»3. El ministeri competent ha d'elaborar un mapa de les necessitats territorials en un termini de sis mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta disposició, amb consulta i audiència prèvies a les comunitats autònomes.»

Disposicions finals

Disposició final primera. Títol competencial

Aquesta llei s'aprova a l'empara dels apartats 11 i 13 de l'article 149.1 de la Constitució espanyola, que atribueixen a l'Estat la competència exclusiva sobre les bases de l'ordenació del crèdit, banca i assegurances i sobre les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, respectivament.

Disposició final segona. Desplegament normatiu

S'habilita el Consell de Ministres i el titular del ministeri competent en matèria d'economia perquè dicti les disposicions reglamentàries necessàries per a desplegar aquesta llei, i també perquè acordi l'adopció de les mesures necessàries per a garantir l'execució i la implantació efectiva del que estableix.

Disposició final tercera. Entrada en vigor

Aquesta llei entra en vigor al cap de vint dies d'haver estat publicada en el *Boletín Oficial del Estado*.

Palau del Parlament, 29 de juny de 2022

El secretari primer, Ferran Pedret i Santos; la presidenta, Laura Borràs i Castanyer
